

Ցեղասպանության 10 փուլերն ըստ դոկտոր Գրեգոր Սթանթոնի

	Փուլեր 1-10
1. դասակարգում	Հասարակության մեջ բաժանումները ստիպում են մարդկանց դասակարգվել որպես "մեր" և " նրանց": Եթե հասարակությունը նման դասակարգման է ենթարկվում, ապա դա կարող է տանել ցեղասպանության: Օրինակ՝ "Հուբու"-ն ընդդեմ " Թութսիս"-ի Ռուանդայում:
2. խորհրդանշություն	Եթե խորհրդանշանները, որոնք ցույց են տալիս տվյալ խմբի ծագումը, մշակույթը, կրոնը կամ ազգությունը, խառնվում են աստելության հետ, ապա դա տանում է փոքրամասնությունների ապամարդկայնացման: Օրինակ՝ նացիստական Գերմանիայում հրեաներին ստիպում են Դեղին Աստղեր կրել:
3. խտրականության	Ոճրագործներն օգտագործործում են օրենք, սովորույթներ, քաղաքական իշխանություն և զրկում փոքրամասնություններին իրենց իրավունքներից: Օրինակ՝ խտրականությունն աֆրիկա-ամերիկացիների դեմ ԱՄՆ-ի Սահմանադրության մեջ:
4. Ապամարդկայնացում	Մարդկության մի խումբը ժխտում է մյուսի գոյությունը՝ նրանց անվանելով անասուններ, ուտիճներ կամ ախտ: Ռադիոն, հեռուստատեսությունն ու այլ միջոցները նպաստում են աստելության խոսքի տարածմանը: Օրինակ՝ Օսմանյան կայսրությունում հայերին անվանում են սրի, թրի մնացորդներ:
5. կազմակերպություն	Ցեղասպանությունը հենց այնպես երբեք տեղի չի ունենում: Ազգեր ու որոշակի խմբեր կազմակերպում են սպանություն, տանջանք ու զոհերի տարհանում: Օրինակ՝ Հինդուական ամբոխները հարձակումներ կազմակերպեցին հնդկամուսուլմանական համայնքների նկատմամբ:
6. Բնլեռացում	Ծայրահեղականները մարդկանց խմբերի են բաժանում: Նրանք աստելություն են քարոզում: Արդյունքում չափավորները հարձակման են ենթարկվում: Օրինակ՝ Ռուանդայում հուբուների վրա հարձակվեցին ու նրանց սպանեցին:
7. Նախապատրաստում	Այդ խմբերն էլ վերջնական լուծում են նախապատրաստում: Սկսում են կիրառել նման բառեր. էթնիկ զտումներ, հակաահաբեկչական գործողություններ: Չենքեր են բաժանում ոճրագործներն: Օրինակ՝ Նացիստական Գերմանիայում տրվեց հրեական հարցի վերջնական լուծումը:

8. Հալածում	Չոհերին իրարից զատում են՝ նրանց ինքնությունից ելնելով: Ունեցվածքը ուրացնում են: Մարդկանց ստիպողաբար ուղարկում ճամբարներ: Սկսվում են ջարդեր: Օրինակ՝ Սերբերը Բոսնիայի մահմեդականներին ստիպողաբար ուղարկեցին ճամբարներ:
9. Բնաջնջում	Սկսվում է սպանությունը: Ոճրագործները չեն գիտակցում, որ իրենց զոհերը մարդ արարածներ են: Օրինակ՝ միլիոնավոր հրեաներ սպանվեցին նացիստական Գերմանիայի կողմից:
10. Հերքում	Ցեղասպանության փաստը միշտ էլ հերքվում է: Մեղադրում են զոհերին: Ապացույցները ոչնչացվում են: Օրինակ՝ Թուրքական կառավարությունը ժխտում է հայոց ցեղասպանությունը:

2021 © Genocide Watch

Թարգմանոգությունը քստ նատ Հիլլ և Լուսինե Խաչատրյան

Տասը փուլերը գծային մոդել չեն, բազմաթիվ փուլեր կարող են միաժամանակ առաջանալ